

послугами підприємства. Це може впливати на масштаб діяльності за рахунок залучення нових клієнтів або розширення послуг для існуючих [5].

Для визначення напрямів подальшого розвитку підприємства доцільно використовувати модель І. Ансоффа, яка включає чотири основні стратегії зростання [2]: проникнення на ринок, тобто забезпечення зростання частки на поточному ринку; розвиток продукту, що забезпечує створення або вдосконалення продуктів для існуючих ринків; розвиток ринку, а саме вихід на нові ринки; пропозиція нових продуктів на нових ринках.

Ця модель допомагає обґрунтувати вибір стратегії залежно від умов ринку та можливостей підприємства.

Для повного розуміння масштабів діяльності важливо виміряти конкурентоспроможність підприємства за допомогою таких показників, як індекс конкурентоспроможності та індекс ринкової концентрації. Вони дозволяють оцінити вплив підприємства на ринок і його здатність утримувати свої позиції навіть у мінливих умовах. Це є ключовим для підприємств, що прагнуть до стійкого розвитку в умовах конкурентного середовища.

Висновки. Теоретико-аналітичний підхід до оцінки масштабу діяльності підприємства забезпечує систематичний аналіз його положення на ринку, фінансової стабільності та можливостей розширення. Комплексний підхід, що включає фінансовий, конкурентний, маркетинговий аналіз та економіко-математичні моделі, дозволяє підприємствам краще адаптуватися до умов конкуренції, оптимізувати використання ресурсів та реалізовувати стратегічні рішення. Результати цього аналізу сприяють формуванню ефективних стратегій розвитку та забезпечують стабільне зростання в умовах ринкових змін.

Список використаних джерел:

1. Ареф'єва О.В., Сафонік Н.П., Дудік А.О. Стратегічний аналіз розвитку транспортних підприємств в умовах інноваційних тенденцій. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2023. №7. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-04-16>.

2. Arefieva O., Piletska S., Khaustova V., Poberezhna Z., Zyz D. Monitoring the economic stability of the company's business processes as a prerequisite for sustainable development: investment and security aspects. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. IOP Publishing. 2021. Vol. 628. No. 1. pp. 012042 DOI 10.1088/1755-1315/628/1/012042.

3. Дашко І.М. Дослідження основних методів оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємств. Економіка та держава, 2020, 5: 108-110.

4. Кривіцька В.В.; Зянько В.В. Механізм управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах нестабільності. Ефективна економіка. № 8., 2020.

5. Сімкова Т.О., Байда О.К. Формування системи управління інвестиційною діяльністю підприємства. Ефективна економіка. 2020. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_12_71.

6. Ткаченко А. М., Колесник Е. О. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства. Науковий вісник ПУЕТ. Серія «Економічні науки», 20.

В. Резнік, аспірант
ДНП «Державний університет «Київський авіаційний інститут»

ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛОГІСТИКИ АВІАЦІЙНИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ

Анотація. Визначено економічні чинники впливу на ефективність логістики авіаційних компаній України.

Ключові слова: ефективність, логістика, авіаційні компанії, економічні чинники.

Основні наукові результати. Війна в Україні суттєво вплинула на економічну ефективність авіаційної логістики в країні. Конфлікт призвів до закриття аеропортів, порушення ланцюгів поставок і підвищення рівня безпеки – все це вплинуло на здатність авіаційних компаній ефективно працювати.

Основними наслідками війни в Україні для логістики авіаційних компаній України є: зростання витрат на страхування; порушення ланцюгів постачання; посилення заходів безпеки; заборона пасажирських авіаперевезень.

Війна в Україні суттєво вплинула на економічну ефективність авіаційної логістики, і, ймовірно, знадобиться час, щоб галузь повністю відновилася після завершення конфлікту.

Також серед вітчизняних дослідників питань підвищення економічної ефективності авіаційної логістики слід відмітити праці таких науковців як: Ареф'єва О., Сімкова Т., Жураківський В. [1], Харізашвілі Ю., Бугайко Д., Ляшенко В. [2], Соловйова О., Герасименко І., Пронь С., Кравченко Т., Висоцька І., Валько А., Волковська Г. [3, 4], Войченко Т., Радченко О. [5], Гура С. [6] та інші.

Метою даного дослідження є ідентифікація чинників економічного характеру, які впливають на ефективність логістики авіаційних компаній України.

Фактори, які можуть впливати на ефективність логістики українських авіакомпаній, включають наступні.

1. Витрати на паливо є основною статтею витрат авіакомпаній, і коливання цін на паливо може мати значний вплив на ефективність логістики. Вищі ціни на паливо можуть збільшити собівартість перевезень, що може вплинути на норму прибутку та обмежити кількість рейсів, які може здійснювати авіакомпанія.

2. Стан інфраструктури, включаючи аеропорти, дороги та інші транспортні мережі, також може впливати на ефективність логістики. Неадекватна інфраструктура може призвести до затримок і збоїв, що призводить до збільшення витрат і зниження ефективності.

3. Оскільки Україна значною мірою залежить від імпорту, зміни валютних курсів можуть впливати на вартість запасних частин та інших необхідних ресурсів для авіаційних компаній, що може призвести до збільшення витрат і зниження ефективності логістики.

4. Вартість робочої сили є ще одним важливим фактором, який може впливати на ефективність логістики. Вищі витрати на робочу силу можуть збільшити операційні витрати, що може обмежити кількість рейсів, які може виконувати авіакомпанія, і вплинути на загальну ефективність логістики.

5. Конкуренція з боку інших авіакомпаній може впливати на ефективність логістики, оскільки компанії прагнуть забезпечити конкурентоспроможні ціни та послуги. На висококонкурентному ринку авіакомпаніям, можливо, доведеться більше інвестувати в технології та інфраструктуру, щоб залишатися конкурентоспроможними, що може вплинути на ефективність логістики.

Висновки. Ці економічні фактори можуть відігравати вирішальну роль в ефективності логістики українських авіакомпаній, і для того, щоб залишатися конкурентоспроможними та ефективними, компаніям важливо відстежувати ці фактори і відповідно коригувати власну логістичну діяльність.

Список використаних джерел:

1. Ареф'єва, О., Сімкова, Т., & Жураківський, В. (2022). Стратегічний розвиток авіатранспортних підприємств в конкурентних умовах. Економіка та суспільство, (44).
2. Харазішвілі Ю.М., Бугайко Д.О., Ляшенко В.І. Сталий розвиток авіаційного транспорту України: стратегічні сценарії та інституційний супровід: монографія / за ред. Ю.М. Харазішвілі; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2022. 276 с.
3. Soloviova O., Herasymenko I., Pron S., Kravchenko T., Vysotska I. Directions of communication relations development in the agricultural aviation works market // Financial and credit activity: problems of theory and practice. -. Kharkiv, 2022. - P. 238–247.

4. Valko, O. Soloviova, G. Volkovska, I. Herasymenko Constructing a system of aviation safety as a key element of airport service quality // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. - Kharkiv, – 2021. – P. 38-50.

5. Войченко Т., Радченко О. Особливості управління маркетингом транспортних послуг. URL: <http://projects.dune-hd.com/bitstream/handle/2010/36667/21-5695.pdf?sequence=1&isAllowed=y#page=277> (дата звернення: 16.03.2023).

6. Гура С.М. (2021). Інституціонально-економічні механізми регулювання розвитку авіаційного транспорту. URL: https://nau.edu.ua/site/variables/news/2021/12/%D0%93%D1%83%D1%80%D0%B0_%D0%A1_%D0%9C_%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82.pdf (дата звернення: 16.03.2023).

7. Arefieva, O., Poberezhna, Z., Petrovska, S., Arefiev, S., & Kopcha, Y. (2024). Devising approaches to modeling enterprise business processes under conditions of modern digital technologies. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 1(13 (127), 69–79. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2024.298143>.

8. Piletska S., Arefiev S. (2020). The mechanism of corporate management of the enterprise financial capacity. *Journal of corporate responsibility and leadership*. Vol. 7, issue 4, pp.43–58. URL : <http://jcr.umk.pl/journal/archive>.

Н.П. Сафонік, к.е.н., доцентка

ДНП «Державний університет «Київський авіаційний інститут»

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО ОНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Анотація. У тезах окреслено стратегічні напрями інноваційного оновлення основних засобів підприємств. Проаналізовано динаміку витрат на інновації промислових підприємств. Обґрунтовано, що успішне оновлення основних засобів не лише сприяє підвищенню продуктивності та зменшенню витрат, але й формує стратегію довгострокового розвитку, що відповідає сучасним викликам.

Ключові слова: основні засоби, підприємство, інновації, інноваційне оновлення, витрати на інновації.

Основні наукові результати. Інтелектуалізація економіки, що супроводжується цифровою трансформацією, автоматизацією, вимагає від підприємств впровадження нових підходів до управління ресурсами та модернізації матеріально-технічної бази. Інноваційне оновлення основних засобів стає не тільки способом підвищення ефективності, а й важливою складовою забезпечення довгострокової стабільності та конкурентоспроможності підприємств. Враховуючи посилення глобальної конкуренції та зростаючий темп змін на ринку, здатність підприємств адаптуватися до нових технологічних викликів є ключовим фактором їхнього успіху та стійкості в умовах інтелектуалізаційно-цифровізаційних трансформацій.

Аналізуючи витрати промислових підприємств на інновації спостерігаємо нестабільну динаміку, що може свідчити про певне уповільнення інноваційної активності в промисловому секторі. В результаті підприємства можуть стикнутися з обмеженими можливостями для адаптації до швидких змін на ринку, що негативно позначається на їхній конкурентоспроможності, адже зниження інвестицій у нові розробки і технологічні рішення уповільнює процес модернізації матеріально-технічної бази. Тому відновлення та стабілізація інвестицій у інновації є важливим завданням для забезпечення довгострокового розвитку підприємств та подальшого повоєнного відновлення економіки.